

Bibliografia

Albert Einstein (1879 - 1955) Życie i dzieło

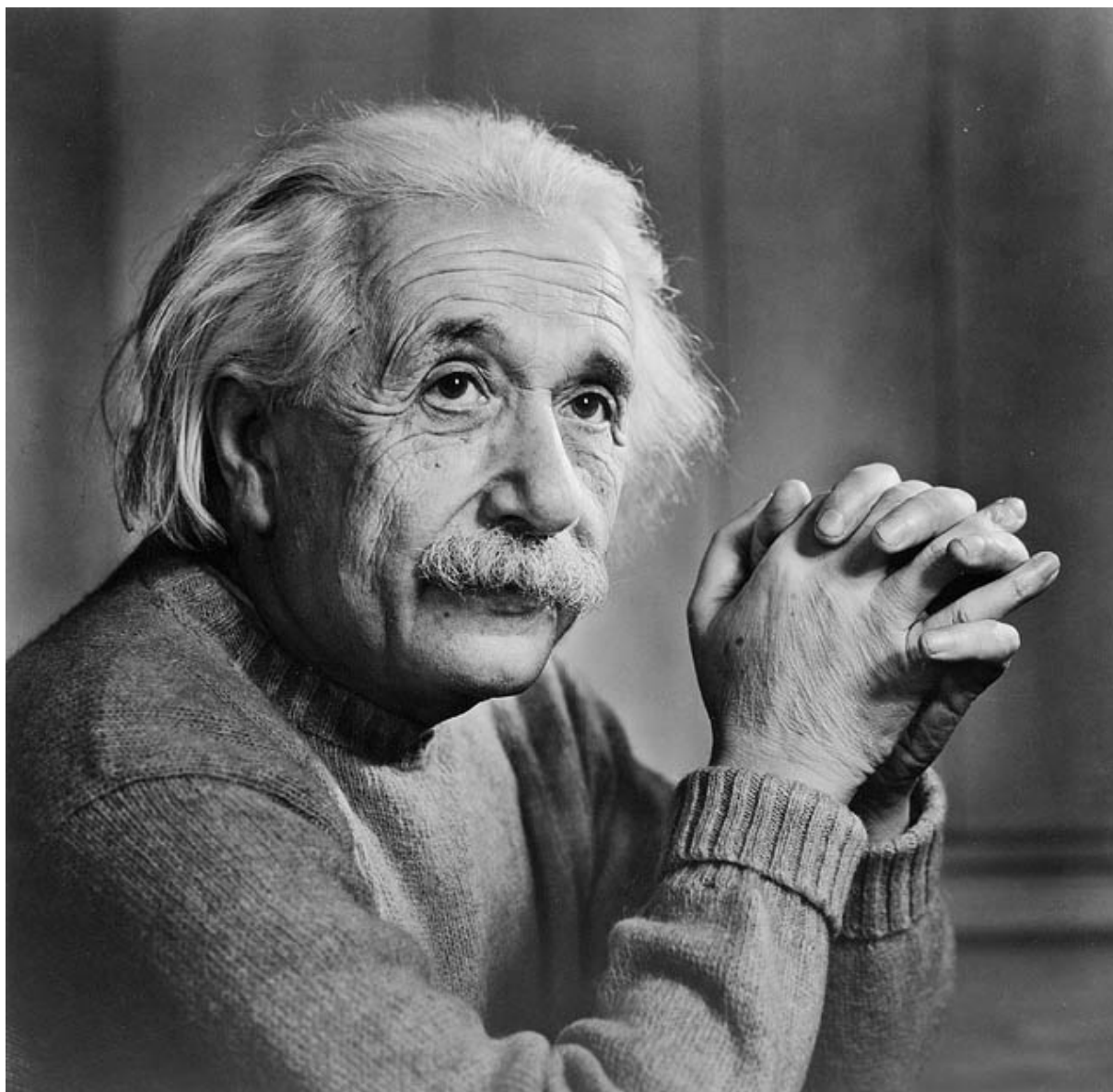
Opracowała

Anita Góral

**Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
w Katowicach
Filia w Bytomiu**

Bytom 2005

Albert Einstein (1879 - 1955)

*Nie mam żadnych szczególnych uzdolnień. Cechuje mnie tylko
niepohamowana ciekawość...*

Albert Einstein

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. ŻYCIORYS.....	6
III. Złote myśli Alberta Einsteina	11
IV. BIBLIOGRAFIA	14
WYKAZ SKRÓTÓW	15
WYKAZ TYTUŁÓW WYDAWNICTW CIĄGLYCH	16
1. BIOGRAFIA.....	17
2. DZIEŁA ALBERTA EINSTEINA WYDANE W POLSCE (w latach 1922 – 2005).....	21
3. PRACA NAUKOWA. POGLĄDY. OSIĄGNIĘCIA.....	24
INDEKS AUTORÓW	35
INDEKS RECENZENTÓW	36

I. WSTĘP

Albert Einstein (1879 - 1955). Życie i dzieło to bibliografia selekcyjna, osobowa podmiotowo-przedmiotowa, retrospektywna, której zakres i zasięg wydawniczy został ograniczony do publikacji wydanych w Polsce, w języku polskim w latach 1920 – 2005 (wydawnictwa zwarte) i 1980 – 2005 (artykuły z wydawnictw ciągłych).

Niniejsza bibliografia została opracowana na podstawie zawartości poniższych elektronicznych baz danych:

- bazy danych Biblioteki Narodowej:
 - Książki polskie (MARC-BN, 1976-)
 - Artykuły z czasopism polskich (MARC-BN, 1996 – 2004)
 - Artykuły z czasopism polskich (MARC 21, 2005 -)
- Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny NUKAT
- Katalog Komputerowy Bibliotek Uniwersytetu Jagiellońskiego
- Katalog OPAC Biblioteki Śląskiej
- Baza Zawartości Czasopism - EDUKACJA Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej.

Opisy bibliograficzne drugiego stopnia szczegółowości zostały sporządzone zgodnie z normami: PN-82/N-01152.01 *Opis bibliograficzny. Książki* i PN-N-01152-2 *Opis bibliograficzny. Wydawnictwa ciągłe*. Skróty użyte w opisach są zgodne z obowiązującą normą PN-85/N-01158 *Skróty wyrazów i wyrażeń w opisie bibliograficznym*.

Bibliografię poprzedzają dwa rozdziały mające na celu przybliżenie sylwetki Alberta Einsteina, jego życia i osiągnięć. Pierwszy z nich **Życiorys** przedstawia biografię wybitnego naukowca oraz jego dorobek naukowy, drugi – **Złote myśli Alberta Einsteina** to najciekawsze cytaty autorstwa Einsteina.

Układ głównego zrzębu bibliograficznego jest działowy, a w obrębie działów alfabetyczny. Dział **1. Biografia** prezentuje wydawnictwa naukowe i popularnonaukowe oraz artykuły z czasopism polskich omawiające życie

Einsteina. Dział **2. Dzieła Alberta Einsteina wydane w Polsce (w latach 1922 - 2005)** ujmuje opisy bibliograficzne prac Einsteina wydanych w Polsce w języku polskim oraz recenzji niektórych z nich opublikowanych w czasopismach. Ostatni dział **3. Praca naukowa. Poglądy. Osiągnięcia** obejmuje wydawnictwa zwarte zarówno naukowe jak i popularnonaukowe oraz artykuły z wydawnictw ciągłych omawiające dorobek naukowy Einsteina, jego poglądy i filozofię.

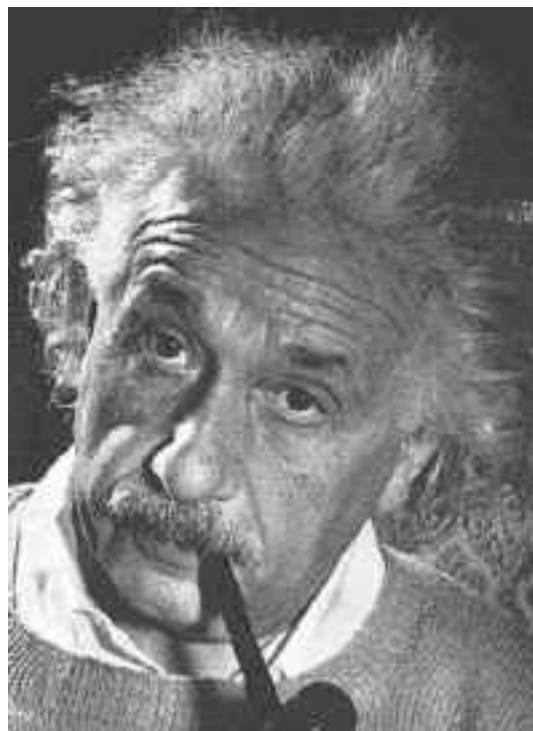
Ponadto bibliografia zawiera *Wykaz skrótów*, *Wykaz tytułów wydawnictw ciągłych*, oraz dwa indeksy osobowe *Indeks autorów* i *Indeks recenzentów*.

listopad'2005

Anita Góral

II. ŻYCIORYS

Albert Einstein urodził się w Ulm, w Niemczech, 14 marca 1879 roku. Był synem Hermanna i Pauliny z domu Koch. W rok po jego urodzeniu rodzina przeniosła się do Monachium. Einstein był milczącym chłopcem; uważano go raczej za dziecko dziwne niż utalentowane. Od dziesiątego roku życia uczył się w Leopold Gymnasium. Nie znosił sztywnej, niemieckiej dyscypliny szkolnej i bez entuzjazmu uczył się łaciny i greki. Jego droga do nauki rozpoczęła się od matematyki, do której zachęcił go wuj, inżynier Jakub Einstein. W wieku 12 lat Einstein samodzielnie nauczył się geometrii i postanowił, że pewnego dnia rozwiąże zagadki świata. Jego historia to raczej niecodzienny przypadek realizacji młodzieńczych marzeń.

Dalsza kariera szkolna Einsteina była powikłana. W 1894 roku rodzina Einsteinów przeniosła się do Mediolanu, gdzie po wcześniejszych niepowodzeniach w interesach zamieszkał jego ojciec. Albert pozostał w Monachium, by zakończyć naukę w gimnazjum, ale porzucił je, nie uzyskawszy końcowego świadectwa, by dołączyć do rodziny. Mając 17 lat, został przyjęty na politechnikę w Zurychu; rok wcześniej nie zdał egzaminu wstępnego. W szkole nabrał przekonania, że jego dziedziną będzie nie matematyka, lecz fizyka, dlatego studiował prace Hermmana von Helmholtza, Jamesa Clarka Maxwella i innych. Nie był wybitnym studentem, miał poczucie, że uczelnia krępuje go. Później pisał, iż "to cud, że współczesne

metody kształcenia nie zdusiły całkowicie świętego zapału i dociekliwości”. W 1900 roku otrzymał dyplom ukończenia studiów.

Na początku 1902 roku Einstein rozpoczął pracę na stanowisku młodszego inspektora w szwajcarskim urzędzie patentowym. Przypuszczano, że właśnie ta praca - szczegółowe badania i wyjaśnianie zastosowania różnego rodzaju wynalazków - rozbudziła jego zainteresowanie czasem i przestrzenią. Z pewnością był to jedyny okres, kiedy Einstein pozostawał w izolacji od środowiska fizyków, ale nieustannie śledził najnowsze osiągnięcia fizyki.

W 1905 r. przedłożył i opublikował pracę zawierającą podstawowe idee **szczególnej teorii względności**. W pracy tej wysunął nowe koncepcje czasu i przestrzeni. W tym samym roku opublikował wyniki prac nad ruchami Browna, korpuskularną teorią światła i zależnością pomiędzy masą a energią ($E=mc^2$). Po opublikowaniu tychże prac Einstein stał się znany w środowisku fizyków. W 1909 roku opuścił szwajcarski urząd patentowy i rozpoczął karierę uniwersytecką. Zaczął pracować na uniwersytecie w Pradze, ale czuł się tam źle z powodu antysemickich nastrojów panujących w Austrii. W 1912 roku wrócił do Zurychu. W 1914 roku otrzymał nominację na specjalne dla niego utworzone stanowisko w Pruskiej Akademii Nauk i równocześnie został profesorem Uniwersytetu Berlińskiego. Od tego czasu mógł poświęcić większość swego czasu na badania naukowe.

Kilka lat po tym, jak Einstein opublikował ogólną teorię względności, została ona potwierdzona przez obserwacje astronomiczne. Już w 1911 roku Einstein przewidział, że promień światła gwiazdy, przelatując w pobliżu dużej masy - na przykład Słońca - ulega ugięciu. Ugięcie można zaobserwować porównując położenie gwiazdy na niebie, gdy leży z dala od Słońca i gdy jej promienie przelatują tuż obok Słońca. Z ogólnej teorii względności wynika, że kąt ugięcia powinien być dwa razy większy, niż przewiduje teoria klasyczna, w której przestrzeń uważamy za płaską.

Późniejsza kariera Einsteina wiąże się z jego ogromnym prestiżem. Stał się osobą znaną i sławną. *Out of My Later Years*, jedna z jego popularnych, często wznawianych publikacji zawiera artykuły na najrozmaitsze tematy, takie jak socjalizm, stosunki między białym a czarnymi czy upadek moralny. Einstein podobnie jak Freud, z którym

korespondował, głosił polityczne i społeczne poglądy zgodne z liberalnym duchem tego okresu. Jego eseje nadal godne są uwagi. Często cytuje się powiedzenie Einsteina: "Bóg nie gra w kości". Odnosi się ono do statystyki kwantowej. Einstein był agnostykiem. Na pytanie, czy wierzy w Boga, odpowiedział: "Nie można o to pytać kogoś, kto z coraz większym zadziwieniem próbuje zbadać i zrozumieć nadrzędny porządek wszechświata".

Trudno scharakteryzować osobowość Einsteina, zwłaszcza z lat późniejszych, kiedy prowadził na ogół życie samotnicze. Nie mówił o swoich uczuciach w stosunku do innych ludzi, choć skłonny był do wyrażania swego głębokiego oddania ludzkości. W okresie największej sławy ciężkim przeżyciem stał się dla niego rozwód z pierwszą żoną, Milewą Marić, z którą miał dwóch synów. Jeden z nich cierpiał na schizofrenię. Jego córeczka, która urodziła się jeszcze przed małżeństwem, została oddana do adopcji. Ożenił się po raz drugi z Elszą Löwenthal, daleką kuzynką, która zmarła w 1936 roku.

11 kwietnia 1953 roku, w proteście przeciw zbrojeniom jądrowym. Albert Einstein podpisał pacyfistyczny manifest rozpowszechniany przez Bertranda Russella. Kilka dni później doznał pęknięcia tętniaka aorty, ale mimo to jego życie nie było bezpośrednio zagrożone. Nie zgodził się na operację, mówiąc: "Chcę odejść wtedy, kiedy sam zechcę. Sztuczne przedłużanie życia jest niesmaczne". Zmarł 18 kwietnia 1955 roku.

Kalendarium

1879

Urodził się 14 marca w Ulm w rodzinie żydowskiej. W tym samym roku rodzina przeniosła się do Monachium, a później, gdy Einstein miał 15 lat - do Mediolanu we Włoszech.

1900

Ukończył studia matematyczne i fizyczne na politechnice w Zurychu w Szwajcarii.

1901

Przyjął obywatelstwo szwajcarskie.

1902

Rozpoczął pracę jako inspektor w szwajcarskim biurze patentowym. W tym czasie rozpoczął wydawać prace dotyczące teoretycznych aspektów i zagadnień w fizyce.

1905

Przedłożył i opublikował pracę zawierającą podstawowe idee **szczególnej teorii względności**. W pracy tej wysunął nowe koncepcje czasu i przestrzeni. W tym samym roku opublikował wyniki prac nad ruchami Browna, korpuskularną teorią światła i zależnością pomiędzy masą a energią ($E=mc^2$)

1909

Został profesorem nadzwyczajnym fizyki teoretycznej na uniwersytecie w Zurychu. Stanowisko to stworzono specjalnie dla niego.

1911

Uzyskał stanowisko profesora fizyki na uniwersytecie w Pradze, wtedy pod panowaniem austro-węgierskim.

1912

Powrócił na swe poprzednie stanowisko na uniwersytecie w Zurychu.

1913

Został członkiem berlińskiej Akademii Nauk, w której pracował nad relatywistyczną teorią grawitacji.

1914

Został dyrektorem Instytutu Fizyki w Berlinie. Ponownie przyjął obywatelstwo niemieckie.

1916

Opublikował wyniki pracy, tworząc **ogólną teorię względności**, w której stwierdził, że efekty grawitacji i przyśpieszenia są równoważne. Z teorii tej wynika, że grawitacja powoduje ugięcie toru światła i zmienia jego częstotliwość.

1919

Zespół pod kierownictwem A. Eddingtona potwierdził obserwacyjnie ogólną teorię względności, dowodząc że Słońce zakrzywia promień światła gwiazdy, znajdującej się poza nim.

1921

Otrzymał Nagrodę Nobla za wyjaśnienie zjawiska fotoelektrycznego zewnętrznego i prace teoretyczne w dziedzinie fizyki.

1930

Opublikował dzieło *About Zionism* (O syjonizmie).

1934

Pozbawiony pracy i domu po dojściu nazistów do władzy, Einstein przeniósł się do Ameryki, gdzie został profesorem w Instytucie Studiów Zaawansowanych w Princeton w stanie New Jersey. Coraz szczerzej zaczął wyrażać swe poparcie dla utrzymania pokoju na świecie.

1939

Wysłał list do prezydenta Stanów Zjednoczonych Franklina D. Roosevelta, namawiając do szybkiego działania w badaniach nad bombą atomową.

1940

Przyjął obywatelstwo amerykańskie.

1945

Rozpoczął działania na rzecz ustanowienia międzynarodowej kontroli nad bronią atomową.

1950

Przedstawił jednolitą innowacyjną teorię oddziaływań elektromagnetycznych i grawitacyjnych.

1952

Odrzucił zaproszenie do objęcia urzędu drugiego prezydenta Izraela.

1955

18 kwietnia zmarł we śnie w szpitalu w Princeton. Krótco po jego śmierci nowemu sztuczemu pierwiastkowi chemicznemu nadano nazwę einstein.

III. Złote myśli Alberta Einsteina

O sobie:

„Nigdy nie martwię się o przyszłość. Przychodzi wystarczająco szybko.”

”Nie mam żadnych szczególnych uzdolnień. Cechuje mnie tylko niepohamowana ciekawość.”

”Stanowczo zamierzam, gdy przyjdzie już na mnie czas, wyzionąć ducha przy jak najmniejszej pomocy ze strony medyków, a póki co - hulaj moja niegodziwa dusza.”

„Jestem głęboko wierzącym ateistą (...) Jest to poniekąd zupełnie nowy rodzaj religii.”

"Jestem nie tylko pacyfistą, ale wojującym pacyfistą. Chcę walczyć o pokój. Nic nie położy kresu wojnom, jeśli ludzie sami nie odmówią swego w nich udziału."

"Gdybym był znów młody i miał sobie wybrać zawód, nie próbowałbym zostać naukowcem ani uczoneym, ani nauczycielem. Wolałbym być raczej hydraulikiem lub domokrażcą w nadziei zdobycia tej skromnej cząstki niezależności, jaką osiągnąć można we współczesnym świecie."

"Dlaczego właśnie ja sformułowałem zasadę względności? Ile razy zadaje sobie to pytanie wydaje mi się, że przyczyna jest następująca: Normalny dorosły człowiek w ogóle nie rozmyśla nad problemami czasu i przestrzeni. W jego mniemaniu przemyślał to już w dzieciństwie. Ja jednak rozwijałem się intelektualnie tak powoli, że czas i przestrzeń zajmowały moje myśli nawet wtedy, gdy stałem się już dorosły."

O ludzkości:

"Dwie rzeczy są nieskończone: Wszechświat i głupota ludzka, choć co do Wszechświata to nie byłbym tak całkiem pewny."

„Człowiek szczęśliwy jest zbyt zadowolony z terażniejszości, by oddawać się zanadto rozmyślaniom o przyszłości.”

"Los ludzkości, jako całości, będzie taki, na jaki ona zasługuje."

„Strach i głupota zawsze leżała u podstaw większości ludzkich działań.”

"Gdyby ludzie rozmawiali tylko o tym, co rozumieją, zapadłaby nad światem wielka cisza."

"Cóż za smutna epoka, w której łatwiej jest rozbić atom niż zniszczyć przesąd."

O Bogu:

"W kwestii istnienia Boga zajmuję stanowisko agnostyka. Jestem przekonany, że aby uświadomić sobie zasadnicze znaczenie zasad moralnych w czynieniu naszego życia lepszym i szlachetniejszym, nie musimy odwoływać się do idei osobowego prawodawcy, zwłaszcza takiego, który karze i nagradza."

"Nie potrafię wyobrazić sobie Boga, który nagradza i karze istoty przez siebie samego stworzone, którego zamysły przykrojone na naszą miarę - krótko mówiąc, Boga, który nie jest niczym innym, jak odbiciem ludzkich słabości."

"Przy wpajaniu ludziom tego, co moralnie słuszne, kaznodzieje powinni zdobyć się na odwagę i odrzucić doktrynę osobowego Boga, to znaczy nie powoływać się dłużej na owo źródło strachu i nadziei, dzięki któremu w przeszłości kapłani skupiali w swych rękach tak ogromną władzę."

"Nie mogę uwierzyć, że Bóg gra ze Wszechświatem w kości." - chodzi o probabilistyczną interpretację fizyki kwantowej.

O nauce:

"Uczony jest człowiekiem, który wie o rzeczach nieznanym innym i nie ma pojęcia o tym, co znają wszyscy."

"To, co nazywamy fizyką, obejmuje całą grupę nauk przyrodniczych, które opierają swe teorie na pomiarach i których idee i twierdzenia dają się sformułować za pomocą matematyki."

"Jednej rzeczy nauczyłem się w moim długim życiu: że cała nasza nauka w konfrontacji z rzeczywistością wydaje się prymitywna i dziecinna - a jednak jest to najcenniejsza rzecz, jaką posiadamy."

"Człowiek zajmujący się nauką nigdy nie zrozumie, dlaczego miałby wierzyć w pewne opinie tylko dlatego, że znajdują się one w jakiejś książce. (...) Nigdy również nie uzna swych własnych wyników za prawdę ostateczną."

„Większość nauczycieli traci czas na zadawanie pytań, które mają ujawnić to, czego uczeń nie umie, podczas gdy nauczyciel z prawdziwego zdarzenia stara się za pomocą pytań ujawnić to, co uczeń umie lub czego jest zdolny się nauczyć”.

”Fakty nie są najważniejsze. Zresztą, aby je poznać, nie trzeba studiować na uczelni - można się ich nauczyć z książek. Istota kształcenia w szkole wyższej nie polega zatem na wpajaniu wiedzy faktograficznej, lecz na ćwiczeniu umysłu w dochodzeniu do tego, czego nie da się znaleźć w podręcznikach.”

”Upokarzanie i psychiczne gnębienie uczniów przez niedouczone i egoistycznych nauczycieli sieje spustoszenie w młodych umysłach, powodując w późniejszym wieku opłakane skutki, których już nie da się naprawić.”

O życiu i śmierci:

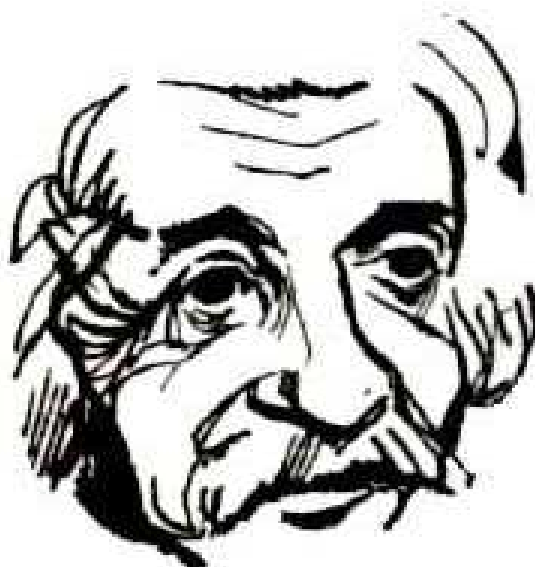
„Najcenniejszych rzeczy w życiu nie nabywa się za pieniądze.”

„Jest tylko jedna droga, która wiedzie człowieka do prawdziwej doskonałości: twarda szkoła życia.”

„Śmierć nie jest kresem naszego istnienia - żyjemy w naszych dzieciach i następnych pokoleniach. Albowiem oni to dalej my, a nasze ciała to tylko zwiędłe liście na drzewach życia.”

IV. BIBLIOGRAFIA

WYKAZ SKRÓTÓW

ang.	angielski	podtyt.	podtytuł
aut.	autor	pol.	polski
autoryz.	autoryzowany	portr.	portret
Bibliogr.	bibliografia	przejrz.	przejrzane
częśc.	częściowo	przekł.	przekład
dodr.	dodruck	przeł.	przełożył
err.	errata	Rec.	recenzent
et al.	i inni	red.	redakcja
fot.	fotografia	rys.	rysunek
i in.	i inni	s.	strona
i.e.	ilość egzemplarzy	t.	tom
il.	ilustracje	tabl.	tablice
jęz.	język	tł.	tłumaczenie
k.	karta	tyt.	tytuł
kolor.	kolorowe	uzup.	uzupełnione
nakł.	nakład	współpr.	współpraca
niem.	niemiecki	Wyd.	Wydanie
nr	numer	Wydaw.	Wydawnictwo
okł.	okładka	wykr.	wykresy
oryg.	oryginalny	z.	zeszyt

WYKAZ TYTUŁÓW WYDAWNICTW CIĄGLYCH

Delta
Dialogue and Universalism
Dydaktyka Literatury
Dziś
Edukacja
Edukacja Filozoficzna
Fizyka w Szkole
Folia Philosophica
Forum
Foton
Humanistyka i Przyrodoznawstwo
Idea
Kwartalnik Historii Nauki i Techniki
Lider
Nauka
Nowa Krytyka
Nowe Książki
Pedagogika Pracy
Polityka
Poradnik Bibliotekarza
Postępy Astronomii
Postępy Fizyki
Przegląd Filozoficzny
Przestrzenie Teorii
Res Publica Nowa
Roczniki Filozoficzne
Sprawy Nauki
Studia Philosophiae Christianae
Studia Włocławskie
Świat Nauki
Tu i Teraz
Wiedza i Życie
Wszechświat
Zagadnienia Filozoficzne w Nauce
Zagadnienia Naukoznawstwa

1. BIOGRAFIA

WYDAWNICTWA ZWARTE

1. AKTA Einsteina / Fred Jerome ; przekł. Krzysztof Kurek . - Warszawa : "Amber" , 2003 .-254, [2] s., [16] s. tabl. : il. ; 24 cm . - (Tajemnice Historii) . - Tyt. oryg.: "Einstein file" 2002. - Na okł. podtyt.: tajna wojna FBI i J. Edgara Hoovera z największym naukowcem świata . - ISBN 83-241-0355-4
2. ALBERT Einstein : jego dzieło i rola w nauce / Leopold Infeld ; [z jęz. ang. tł. Ryszard Gajewski] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1956 . - 188, [3] s., [1] k. tabl. (portr.) ; 20 cm . - Tyt. oryg. : "Albert Einstein his work and its influence on our world"
Zawiera rozdział Fakty w życiu Einsteina
3. ALBERT Einstein : [jego dzieło i rola w nauce] / Leopold Infeld ; [przekł. autoryz. z ang. Ryszard Gajewski] .-[Wyd. 2] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe , 1979 .-188, [4] s., [1] k. portr. : 3 il., 2 wykr. ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "Albert Einstein his work and its influence on our world" . - ISBN 83-01-00079-1
Zawiera rozdział Fakty w życiu Einsteina
4. ALBERT Einstein : [jego dzieło i rola w nauce] / Leopold Infeld ; [przekł. autoryz. z jęz. ang. tł. Ryszard Gajewski] . - Wyd. 3. - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1984 . - 188 s., [1] k. tabl. (portr.) ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "Albert Einstein his work and its influence on our world" . - ISBN: 83-01-05210-4
Zawiera rozdział Fakty w życiu Einsteina
5. ALBERT Einstein / B. G. Kuzniecowa ; tł.: Zdzisław Mroczek i Antoni Zambrowski . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1966 . - 517 s., [1] k. portr., [24] s. tabl. ; 21 cm. . - (Biblioteka Problemów : t. 105) . - Tyt. oryg.: „Ejnštejn”
6. EINSTEIN / Denis Brian ; przekł. [z ang.] Jarosław Bielas, Maria Zborowska . - Warszawa : "Amber" , 1997 [i. e.] 1998 .- 303, [1] s., [8] s. tabl. : fot., portr. ; 24 cm . - (Biografie / "Amber") . - Tyt. oryg. : "Einstein : a life" 1996. - Tyt. na okł. : „Albert Einstein : nowe, udostępnione w ostatnich latach dokumenty z archiwum Einsteina!”. - Na s. 4 okł. błędny ISBN 83-7169-449-0

7. EINSTEIN : życie nauką / Michael White, John Gribbin ; z ang. przeł. Danuta M. Śledziewska-Błocka . - Warszawa : Wydawnictwa Naukowo-Techniczne , 1995 .-314, [1] s. ; 21 cm . – Tyt. oryg. : "Einstein" 1993 . - ISBN 83-204-1889-5
8. FIZYKA, kobiety i skrzypce : Einstein prywatnie / Peter A. Bucky, Allen Weakland ; przeł. [z ang.] Hanna Turczyn-Zalewska . - Warszawa : "Iskry" , 1996 .-166, [2] s., [8] s. tabl. : faks., fot., portr. ; 24 cm . – Tyt. oryg. : "The private Albert Einstein" 1992 . - ISBN 83-207-1485-0
9. MOJE wspomnienia o Einsteinie / Leopold Infeld . - Warszawa : „Iskry”, 1956 . - 148 s., [3] k. portr. ; 17 cm
10. NIEMIECKI świat Einsteina : eseje o historii Niemiec XX wieku / Fritz Stern ; tł. i wybór Łukasz Gałęcki [et al.] . - Warszawa : „Twój Styl”, 2001 . - 215, [2] s. ; 24 cm . - ISBN 83-7163-242-8
11. PAN Bóg jest wyrafinowany ... : nauka i życie Alberta Einsteina / Abraham Pais ; przeł. Piotr Amsterdamski . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 2001 .-536 s., [8] s. tabl. : il. ; 25 cm . - Tyt. oryg.: "Subtle is the Lord... : the science and the life of Albert Einstein" 1982 . - ISBN 83-7255-192-8
12. PANIE profesorze Einstein : Alberta Einsteina listy do i od dzieci / pod red. Alice Calaprice ; słowo wstępne Evelyn Einstein ; z ang. przeł. Ewa Pankiewicz . - Warszawa : Świat Książki, 2005 . - 215, [1] s. : faks., fot., prtr. ; 19 cm . – Tyt. oryg.: Dear professor Einstein. – Na s. tyt. podane nazwisko autora eseju o edukacji Einsteina: Robert Schulmann . - ISBN 83-7391-610-5
13. PRYWATNE życie Alberta Einsteina / Roger Highfield, Paul Carter ; przeł. [z ang.] Marek Krośniak . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1995 .- 416 s., [8] s. tabl. : fot., portr. ; 20 cm . - (Na Ścieżkach Nauki) . – Tyt. oryg. : "The private lives of Albert Einstein" 1993 . - ISBN 83-86669-55-1
14. ZAPISKI autobiograficzne / Albert Einstein ; przeł. [z ang.] Jacek Bieroń ; wstęp Andrzej Staruszkiewicz . - Kraków : "Znak" , 1996 . - 52, [4] s. ; 20 cm . - (Autobiografie) . – Tyt. oryg. : „Autobiographical notes” . - ISBN 83-7006-451-5

ARTYKUŁY Z WYDAWNICTW CIĄGLYCH

15. ALBERT Einstein - 30 rocznica śmierci (1879-1955) / Czesław Wronkowski // **Wszechświat**. - 1985, nr 9, s. 201-203
16. AN hour with Einstein / Wisława Szymborska ; tł. z pol. Antoni Bohdanowicz // **Dialogue and Universalism** .-1998, nr 9, s. 5-6
Albert Einstein – biografia
17. EINSTEIN - życie nauką / Michael White, John Gribbin .-Warszawa , 1995 .-Rec. Jerzy Kowalski-Glikman // **Postępy Fizyki** .-1997, z. 3, s. 289-290
Albert Einstein - biografia – recenzja
18. EINSTEIN and religion : physics and theology / Max Jammer .- Princeton , 1999 .-Rec. Jacek Rodzeń // **Zagadnienia Filozoficzne w Nauce** .-[Nr] 28/29 .-(2001), s. 215-217
Albert Einstein - biografia - recenzja. Nauka a religia
19. FIZYKA, kobiety i skrzypce : Einstein prywatnie / Peter A. Bucky, Allen Weakland .-Warszawa , 1996 .-Rec. MaB // **Nowe Książki** .- 1996, nr 7, s. 32
Albert Einstein - biografia – recenzja
20. PAN Bóg jest wyrafinowany... : nauka i życie Alberta Einsteina / Abraham Pais .-Warszawa , 2001 .-Rec. Eryk Infeld // **Nowe Książki** .- 2001, nr 9, s. 60-62
Albert Einstein - biografia – recenzja
21. PUGWASH - 40 lat działalności uczonych w służbie pokoju : refleksje historyka nauki / Barbara Kuźnicka // **Nauka**. - 1997, nr 4, s.127-134
Światowy ruch uczonych na rzecz pokoju - Pugwash, zapoczątkowany przez Arthura Williama Russela (jednego z twórców współczesnej logiki) oraz Alberta Einsteina (twórcy fizyki relatywistycznej)
22. „UCZYŁEM” Einsteina / rozmowa z prof. Stefanem Straszewiczem // **Fizyka w Szkole**. – 2005, nr 4, s. 23-24
Rozmowa przeprowadzona w 1969 r. przez uczniów SP Nr 18 w Warszawie
23. UNIWERSALNY symbol stulecia / Piotr Ursyński // **Sprawy Nauki** .- 2000, nr 3/4, s. 12-13
Albert Einstein – biografia

24. WYWROTOWIEC Albert Einstein : niemieckie tajne służby bacznie obserwowały genialnego fizyka jeszcze przed objęciem władzy przez Hitlera // **Forum**. - 1997, nr 47, s.22
25. ZAPISKI autobiograficzne / Albert Einstein .-Kraków , 1996 .- Rec. Andrzej Trautman // **Postępy Fizyki**_-1997, z. 1, s. 81-82
Albert Einstein - pamiętniki - recenzja

2. DZIEŁA ALBERTA EINSTEINA WYDANE W POLSCE (w latach 1922 – 2005)

26. CZTERY odczyty o teorii względności wygłoszone w maju 1922 na uniwersytecie w Princeton przez A. Einsteina / [Albert Einstein] ; [przekł. A. Gottfryda] . - Warszawa : "Renaissance" (Erdtracht), [ok. 1922] . - 102 s. ; 24 cm
27. EWOLUCJA fizyki : rozwój poglądów od najdawniejszych pojęć do teorii względności i kwantów / Albert Einstein, Leopold Infeld ; [przekł. autoryz. Ryszarda Gajewskiego] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1959 . - 327, [1] s. ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "Evolution of physics : the growth of ideas from the early concepts to relativity and quanta"
28. EWOLUCJA fizyki : rozwój poglądów od najdawniejszych pojęć do teorii względności i kwantów / Albert Einstein, Leopold Infeld . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1962 . - 263, [1] s. : rys. ; 19 cm . - Tyt. oryg.: "Evolution of physics : the growth of ideas from the early concepts to relativity and quanta"
29. EWOLUCJA fizyki : rozwój poglądów od najdawniejszych pojęć do teorii względności i kwantów / Albert Einstein, Leopold Infeld ; przekł. autoryz. Ryszarda Gajewskiego . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1998 .-257, [2] s. : il. ; 21 cm . - (Klasyki Nauki) . - Tyt. oryg.: "Evolution of physics : the growth of ideas from the early concepts to relativity and quanta" . - ISBN 83-7180-985-9
30. ISTOTA teorii względności / Albert Einstein ; [z jęz. ang. tł. Andrzej Trautman] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1958. - 195, [1] s. : err., wykry. ; 20 cm. - Tyt. oryg.: Meaning of relativity
31. ISTOTA teorii względności / Albert Einstein ; [z jęz. ang. tł. Andrzej Trautman] . - Wyd. 2 . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1962. - 195 s., [1] k. portr. : rys. ; 21 cm. - Tyt. oryg.: "Meaning of relativity"
32. ISTOTA teorii względności / Albert Einstein ; przeł. [z ang.] Andrzej Trautman .-[Wyd. 3]. - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1997 .-167 s. : wykry. ; 21 cm . - (Klasyki Nauki) . - Tyt. oryg. : „The meaning of relativity”. - Tekst wg PWN Warszawa 1962 . - ISBN 83-7180-627-2
33. MÓJ obraz świata / Albert Einstein ; [z upoważnienia autora przeł. z niem. St. Łukomski] . - Warszawa : Wydawnictwo M. Fruchtmanna , 1935 . - 283, [4] s. ; 19 cm

34. O SZCZEGÓLNEJ i ogólnej teorii względności : (wykład przystępny) / A. Einstein ; z upoważnienia aut. przeł. z 11-go wyd. oryg. M. T. Huber . - Wyd. 2 przejrz. i uzup. dialogiem o zarzutach przeciwko teorii . - Lwów ; Warszawa : Książnica Polska Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, 1922 . - 104 s. : rys. ; 23 cm
35. PISMA filozoficzne / Albert Einstein ; wybrał, przedmową i przypisami opatrzył Stanisław Butryn ; przeł. Kazimierz Napiórkowski . - Warszawa : Wydaw. IFiS PAN - Instytutu Filozofii i Socjologii [Polskiej Akademii Nauk] , 1999 .-LXXI, [1], 277, [1] s. : 1 il. ; 24 cm . - ISBN 83-87632-25-2

Recenzje:

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Andrzej Łukasik // **Edukacja Filozoficzna** .-Vol. 29 .-(2000), s. 419-420

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Andrzej Stoiński // **Humanistyka i Przyrodoznawstwo** .-[T.] 7 .-(2001), s. 237-240

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Anna Jedynak // **Nowe Książki** .-1999, nr 9, s. 58

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Józef Turek // **Kwartalnik Historii Nauki i Techniki** .-1999, nr 3/4, s. 129-149

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Józef Andrzej Stuchliński // **Przegląd Filozoficzny** .-1999, nr 3, s. 171

Pisma filozoficzne / Albert Einstein .-Warszawa , 1999 .-Rec. Stefan Opara // **Dziś** .-2000, nr 9, s. 126-128

36. PISMA filozoficzne / Albert Einstein ; wybrał, przedmową i przypisami opatrzył Stanisław Butryn ; przeł. Kazimierz Napiórkowski . - Warszawa : "De Agostini" : we współpr. z Ediciones Altaya Polska , 2001 .-CIX, 439 s. ; 20 cm . - (Arcydzieła Wielkich Myślicieli) . - Na podstawie IFiS PAN 1999. - Tekst tł. z niem., część. z ang. . - ISBN 83-7316-009-4 ; ISBN 83-7316-000-0

Recenzje:

O pedagogice naszych czasów - uwagi w związku z "Pismami filozoficznymi" A. Einsteina / Wojciech Pasterniak // **Edukacja** .-2002, nr 2, s. 88-92

O pedagogice naszych czasów : uwagi w związku z "Pismami filozoficznymi" A. Einsteina / Wojciech Pasterniak .-Streszcz. w jęz. ang. // **Dydaktyka Literatury** .-[T.] 22 .-(2002), s. 15-21

37. TEORIA względności i inne eseje / Albert Einstein ; przeł. [z ang.] Piotr Amsterdamski ; [z przedmową Andrzeja Kajetana Wróblewskiego] . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1997 .-87, [1] s. : rys. ; 21 cm . -

(Klasycy Nauki) . – Tyt. oryg. : „The theory of relativity and other essays”, 1996 . – ISBN 83-7180-019-3

38. ZAPISKI autobiograficzne / Albert Einstein ; przeł. [z ang.] Jacek Bieroń ; wstęp Andrzej Staruszkiewicz . - Kraków : "Znak" , 1996 .-52, [4] s. ; 20 cm . – (Autobiografie) . – Tyt. oryg. : „Autobiographical notes” . – ISBN 83-7006-451-5

Recenzja:

Zapiski autobiograficzne / Albert Einstein .-Kraków , 1996 .- Rec. Andrzej Trautman // **Postępy Fizyki** .-1997, z. 1, s. 81-82

39. 5 prac, które zmieniły oblicze fizyki / Albert Einstein ; przedm. Roger Penrose ; wstęp i komentarz John Stachel ; współpraca Trevor Lipscombe, Alice Calaprice i Sam Elworthy ; przeł. Piotr Amsterdamski . – Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, [2005]. – 192 s.; 21 cm . – (Biblioteka Klasyków Nauki) . – Tyt. oryg.: Einstein's miraculous year. – ISBN 83-235-0126-2

Każda z prac poprzedzona obszernym komentarzem Johna Stachela.

Recenzja:

5 prac, które zmieniły oblicze fizyki / Albert Einstein ; wstęp Roger Penrose ; komentarz John Stachel ; tłum. Piotr Amsterdamski . – Warszawa, 2005 . – Rec. [Redakcja „Fizyki w Szkole”] // **Fizyka w Szkole**. – 2005, nr 3, s.59

3. PRACA NAUKOWA. POGLĄDY. OSIĄGNIĘCIA

WYDAWNICTWA ZWARTE

40. ALBERT Einstein : jego dzieło i rola w nauce / Leopold Infeld ; [z jęz. ang. tł. Ryszard Gajewski] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1956 . - 188, [3] s., [1] k. tabl. (portr.) ; 20 cm . - Tyt. oryg. : "Albert Einstein his work and its influence on our world"
41. ALBERT Einstein : [jego dzieło i rola w nauce] / Leopold Infeld ; [przekł. autoryz. z ang. Ryszard Gajewski] .-[Wyd. 2] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe , 1979 .-188, [4] s., [1] k. portr. : 3 il., 2 wykr. ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "Albert Einstein his work and its influence on our world" . - ISBN 83-01-00079-1
42. ALBERT Einstein : [jego dzieło i rola w nauce] / Leopold Infeld ; [przekł. autoryz. z jęz. ang. tł. Ryszard Gajewski] . - Wyd. 3. - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1984 . - 188 s., [1] k. tabl. (portr.) ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "Albert Einstein his work and its influence on our world" . - ISBN 83-01-05210-4
43. ALBERT Einstein / B. G. Kuzniecowa ; tł.: Zdzisław Mroczek i Antoni Zambrowski . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1966 . - 517 s., [1] k. portr., [24] s. tabl. ; 21 cm. . - (Biblioteka Problemów : t. 105) . - Tyt. oryg.: Ёjnštejn
44. ALBERT Einstein i porządek wszechświata / Cornelius Lanczos ; [tł. Barbara Stanosz] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe, 1967 . - 146, [4] s. : rys. ; 18 cm . - (Omega , ISSN 0208-9653 ; 92) . - Bibliogr. s. [148]. - Tyt. oryg. : „Albert Einstein and the cosmic world order”
45. ALBERT Einstein : ekscentryczny fizyk, którego teoria względności zrewolucjonizowała nasz pogląd na wszechświat / Fiona Macdonald ; tł. [z ang.] Alicja Podzielna . - Warszawa : Czytelnik, 1993 . - 64 s. : il. kolor. ; 21 cm . - (Oni Zmienili Świat) . - Bibliogr. s. 62 . - ISBN 83-0702-289-4
46. ALBERTA Einsteina koncepcja eteru relatywistycznego : jej historia, sens fizyczny i uwarunkowania filozoficzne / Ludwik Kostro . - Gdańsk : Wydaw. Uniwersytetu Gdańskiego , 1992 .-149, [1], 45 s. : 1 rys. ; 24 cm . - (Rozprawy i Monografie / Uniwersytet Gdański ; nr 167) . - Tekst częśc. ang., niem. . - ISBN 83-7017-400-0

47. ALBERTA Einsteina koncepcja nowego eteru : jej historia, sens fizyczny i uwarunkowania filozoficzne / Ludwik Kostro . - Gdańsk : "Scientia" , 1999 .-222 s. ; 21 cm . - Aneksy ang., niem. - Streszcz. ang. . - ISBN 83-911215-1-8

Recenzja:

Alberta Einsteina koncepcja nowego eteru / Ludwik Kostro .-Gdańsk , 1999 .-Rec. Stanisław Butryn // **Kwartalnik Historii Nauki i Techniki**.-2000, nr 2, s. 118-123

48. CO Einstein powiedział swojemu fryzjerowi / Robert L. Wolke ; z ang. przeł. Hanna Turczyn-Zalewska . - Warszawa : "Klub dla Ciebie" , 2002 .-344 s. : il. ; 20 cm . - Tyt. oryg.: "What Einstein told his barber" 2000 . - Na okł. podtyt.: dowcipne objaśnienia niezwykłych i niepodważalnych praw nauki i przyrody! . - ISBN 83-88729-93-4
49. CZAS : niedokończona rewolucja Einsteina / Paul Davies ; przeł. Leszek Kallas . - Warszawa : Prószyński i S-ka, 2002 . - 333, [3] s. : rys. ; 21 cm . - (Na Ścieżkach Nauki) . - Bibliogr. s. [327]-328. - Tyt. oryg. : „About time : Einstein's unfinished revolution” . - ISBN 83-7255-070-0
50. CZAS i przestrzeń : [poznaj zmieniające się idee dotyczące czasu i przestrzeni – od poglądów Starożytnych po teorię względności Einsteina] / napisali John i Mary Gribbin ; [tł. z ang. Michał Jaroszyński] . - Warszawa : „Arkady” , 1996 . - 63, [1] s. : fot. kolor., rys. portr. ; 29 cm . - (Patrzę, Poznaje – Nauka) . - Tyt. oryg. : „Time and space” 1994 . - ISBN 83-213-3781-3 , ISBN 0-7513-1046-8-oryg.
51. CZASOPRZESTRZEŃ i grawitacja / Wojciech Kopczyński, Andrzej Trautman . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe , 1981 .-211,[1] s. : il. 3 tab. wyk. ; 19 cm . - ISBN 83-01-02266-3
Teoria względności
52. CZASOPRZESTRZEŃ i grawitacja / Wojciech Kopczyński, Andrzej Trautman . - [Wyd.2] . - Warszawa : Państwowe Wydaw. Naukowe , 1984 .-211,[1] s. : rys., wyk. ; 19 cm . - ISBN 83-01-02266-3
Teoria względności
53. DALEJ niż Einstein : kosmiczna pogoń za teorią wszechświata / Michio Kaku, Jennifer Trainer ; przeł. [z ang.] Katarzyna Lipszyc ; przedmową opatrzył Piotr Amsterdamski . - Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy , 1993 . - 267 , [2] s. : rys. ; 20 cm . - (Biblioteka Myśli Współczesnej) . - Tyt. oryg. : „Beyond Einstein : the cosmic quest for the theory of universe” 1987 . - ISBN 83-06-02222-X
54. EINSTEIN dla początkujących / Joseph Schwartz ; il. Michael McGuinness ; przeł. Marzena i Andrzej Reichowie . - Warszawa : „Alfa” , 1988 . - 167 , [1] s. : il., 1 mapa, 1 portr. ; 21 cm . - Tyt. oryg.: „Einstein for beginners” . - ISBN 83-7001-079-2

55. EINSTEIN dla początkujących / Joseph Schwartz ; il. Michael McGuinness ; przeł. Marzena i Andrzej Reichowie . - [Wyd. 2] . - Warszawa : „Alfa” , 1989 . - 167 , [1] s. : il., 1 mapa, 1 portr. ; 21 cm . - Tyt. oryg.: „Einstein for beginners” . - ISBN 83-7001-079-2
56. EINSTEIN przepływa Łabę pod Hamburgiem / Siegfried Lenz ; przeł. [z niem.] Barbara Płaczkowska, Feliks Przybylak . - Warszawa : „Czytelnik” , 1977 . - 236 , [4] s. ; 20 cm . - Tyt. oryg. : „Einstein überquert die Elbe bei Hamburg” 1975
57. EINSTEIN w cytatach / zebrała Alice Calaprice ; z przedmową Freemana Dysona ; przeł. [z ang.] Marek Krośniak . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1997 .-260 s. : il., 1 faks., fot., portr. ; 20 cm . - Tyt. oryg. : „The quotable Einstein” 1996 . - ISBN 83-7180-013-4
58. $E=mc^2$ / David Bodanis ; tł. Piotr Amsterdamski . - Warszawa : "Fakty" : "CiS" , 2001 .-319, [1] s. : il. ; 21 cm . - Tyt. oryg.: "E=mc² : a biography of the world's most famous equation" 2000. - Na okł. podtyt.: historia najslawniejszego równania w dziejach świata . - ISBN 83-7311-172-7 , ISBN 83-85458-48-4 ("CiS")

Recenzja:

$E=mc^2$: historia najslawniejszego równania w dziejach świata / David Bodanis .- Warszawa, 2001 .- Rec. Jan Guzowski // **Res Publica Nowa** .- 2002, nr 2, s. 91-92

59. $E=mc^2$ / David Bodanis ; tł. Piotr Amsterdamski . - Wyd. 1 w tej ed. . - Warszawa : "CiS" , 2005 .-316 s. : fot., portr., rys. ; 18 cm . - Tyt. oryg.: "E=mc² : a biography of the world's most famous equation" 2000. - Na okł. podtyt.: historia najslawniejszego równania w dziejach świata . - ISBN 83-85458-85-9

Recenzja:

$E=mc^2$: historia najslawniejszego równania świata / David Bodanis . - Warszawa, 2005 . - Rec. Zbigniew Cendrowski // **Lider** . - 2005, nr 10, s.31

60. KOSMOLOGIA Alberta Einsteina i jej filozoficzne uwarunkowania : rozprawa doktorska / Józef Turek ; Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Filozofii Chrześcijańskiej . - Lublin : Redakcja Wydawnictw KUL , 1982 .-108, [4] s. ; 21 cm . - ISBN 83-00-00199-9
61. KSIĄŻKA Alberta Einsteina i Leopolda Infelda na temat ewolucji fizyki = The book by Albert Einstein and Leopold Infeld on the evolution of physics / Tadeusz Marcinkowski . - Goleniów : Instytut Haptenologii : staraniem własnym autora, 2004 . - 13 s. : il. ; 21 cm . - ISBN 83-89259-16-8
62. MECHANIKA, szczególna teoria względności / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; [przekł. z jęz. ang. Ryszard Gajewski et al.] . -

- Wyd. 4. . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 414, [1] s. : fot., rys., wyk. ; 24 cm . - (Feynmana wykłady z fizyki / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; t. 1.1) . - Tyt. oryg.: „Feynman lectures on physics” . - Indeks. - ISBN 83-01-13485-2 ; ISBN 83-0113484-4 (całość)
63. MECHANIKA, szczególna teoria względności / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; [przekł. z jęz. ang. Ryszard Gajewski et al.] . - Wyd. 4, dodr. . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001. - 414, [1] s. : fot., rys., wyk. ; 24 cm . - (Feynmana wykłady z fizyki / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; t. 1.1) . - Tyt. oryg.: „Feynman lectures on physics” . - Indeks. - ISBN 83-01-13485-2 ; ISBN 83-0113484-4 (całość)
64. MECHANIKA, szczególna teoria względności / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; [przekł. z jęz. ang. Ryszard Gajewski et al.] . - Wyd. 5. . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2004. - 414, [1] s. : il., wyk. ; 24 cm . - (Feynmana wykłady z fizyki / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; t. 1.1) . - Tyt. oryg.: „Feynman lectures on physics” . - Indeks. - ISBN 83-01-13485-2 ; ISBN 83-0113484-4 (całość)
65. MECHANIKA, szczególna teoria względności / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; [przekł. z jęz. ang. Ryszard Gajewski et al.] . - Wyd. 5, dodr. . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2004. - 414, [1] s. : il., wyk. ; 24 cm . - (Feynmana wykłady z fizyki / R. P. Feynman, R. B. Leighton, M. Sands ; t. 1.1) . - Tyt. oryg.: „Feynman lectures on physics” . - Indeks. - ISBN 83-01-13485-2 ; ISBN 83-0113484-4 (całość)
66. MYŚLEĆ jak Einstein : kilka prostych sposobów na łamanie reguł i odkrywanie w sobie geniuszu / Scott Thorpe ; przeł. Tomasz Hornowski . - Poznań : Dom Wydawniczy "Rebis" , 2001 .-238, [2] s. : il. ; 23 cm . - Tyt. oryg.: "How to think like Einstein" 2000 . - ISBN 83-7301-113-7
67. MYŚLEĆ jak Einstein : kilka prostych sposobów na łamanie reguł i odkrywanie w sobie geniuszu / Scott Thorpe ; przeł. Tomasz Hornowski . - Wyd. 1, (dodr.) . - Poznań : Dom Wydawniczy "Rebis" , 2002 .-238, [2] s. : il. ; 23 cm . - Tyt. oryg.: "How to think like Einstein" 2000 . - ISBN 83-7301-113-7
68. MYŚLEĆ jak Einstein : kilka prostych sposobów na łamanie reguł i odkrywanie w sobie geniuszu / Scott Thorpe ; przeł. Tomasz Hornowski . -Wyd. 1, (dodr.) . - Poznań : Dom Wydawniczy "Rebis" , 2004 .-238, [2] s. : rys., 1 portr., tab. ; 23 cm . - Tyt. oryg.: "How to think like Einstein" 2000 . - ISBN 83-7301-113-7
69. MYŚLEĆ jak geniusz : ucz się od dziesięciu największych umysłów w dziejach / Michael J. Gelb ; przeł. Tomasz Hornowski . - Poznań : Dom

- Wydawniczy Rebis, 2004 . – 317, [3] s. : il., portr. ; 23 cm . – Tyt. oryg.: „Discover your genius”. - Na okł.: Darwin, Platon, Gandhi, Kolumb, Einstein, Szekspir, Kopernik, Elżbieta I, Jefferson, Brunelleschi . – ISBN 83-7301-255-9
70. NAJWIĘKSZA pomyłka Einsteina? : stała kosmologiczna i inne niewiadome w fizyce Wszechświata / Donald Goldsmith ; przeł. [z ang.] Bogumił Bieniok i Ewa L. Łokas . – Warszawa : Prószyński i S-ka , 1998 . – 205 s. , [24] s. : tab. (w tym kolor.), fot., rys., wykr. ; 21 cm . – (Na Ścieżkach Nauki) . – Tyt. oryg.: „Einstein’s greatest blunder? : the cosmological constant and other fudge factors in the physics of the Universe” 1995 . – ISBN 83-7180-069-X
71. O ALTERNATYWNEJ interpretacji szczególnej teorii względności = On the alternative interpretation of special relativity / Józef Kajfasz . - Kraków : IFJ im. Henryka Niewodniczańskiego , 1993 .-[2], 20 s. ; 30 cm . - (Raport / Instytut Fizyki Jądrowej, Kraków , ISSN 0367-9888 ; no 1625/PL)
72. OD Gilberta do Einsteina : krótka historia elektromagnetyzmu / Percy Hammond ; tł. Andrzej Krawczyk . – Częstochowa : Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej , 1999 . – 42 s. : il. ; 24 cm . – Tyt. oryg. : „Geometry of electromagnetic system”. Chapter 1, The historical development of electromagnetism 1996 . – ISBN 83-7193-072-0
73. OGÓLNA teoria względności / J. Foster, J. D. Nightingale ; [z ang. tł. Stanisław Lipiński ; red. nauk. Wojciech Kopczyński] . - Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe , 1985 .-240 s. : rys. ; 20 cm . - Tyt. oryg. : "A short course in general relativity" 1979
74. SKARBY fizyki : Einstein, Planck, Penrose, Hawking i inni o najważniejszych odkryciach w fizyce XX wieku / [red.] Timothy Ferris ; przekł. Janusz Błaszczak . – Warszawa : „Amber” , 1999 . – 239 , [1] s. : rys., 1 wykr. ; 22 cm . – (Tajemnice Nauki) . – Tyt. oryg. : „The World treasury of physics, astronomy and mathematics”. Vol 1, 1991 . – Na okł. podtyt. : Albert Einstein, Max Planck, Roger Penrose, Stephen Hawking i inni o najważniejszych odkryciach w fizyce XX wieku . – ISBN 83-7169-990-5
75. SZCZEGÓLNA teoria względności / W. A. Ugarow ; [z ros. tł. Włodzimierz Zuzga] . - Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe , 1985 .- 345, [2] s. : rys., wykr. ; 24 cm . - ISBN 83-01-05816-1
76. SZEŚĆ trudniejszych kawałków / Richard P. Feynman ; [wprowadzenie Roger Penrose ; z ang. przeł. Piotr Amsterdamski et al.] . - Warszawa : Prószyński i S-ka , 1999 .-198 s. : il. ; 21 cm . - Tyt. oryg.: "Six not-so-easy pieces" 1997. - Na okł. podtyt. Feynmana wykłady z fizyki : teoria względności Einsteina, symetria i czasoprzestrzeń . - ISBN 83-7180-773-2

77. TEORIA względności / Nayla Farouki ; przeł. Małgorzata Jarosiewicz . - Katowice : "Książnica" , 2000 .-123, [5] s. : il. kolor. ; 18 cm (Domino) . - Tyt. oryg.: "La relativité" 1993 . - ISBN 83-7132-398-0
78. UNIWERSALNE prawa dynamiki i obalenie teorii Einsteina / Ludwik Posyniak . - Lipiany : nakł. autora, 1998 . - 9 k. ; 30 cm . - Opis wg okł. - Na prawach rękopisu. - Maszynopis powielony
79. WSTĘP do ogólnej teorii względności / Bernard F. Schutz ; z ang. tł. Wojciech Kopczyński . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1995 . - 364 s. : wyk. ; 24 cm . Tyt. oryg.: „First course in general relativity”. - Indeks . - ISBN 83-01-11666-8
80. WSTĘP do ogólnej teorii względności / Bernard F. Schutz ; z ang. tł. Wojciech Kopczyński . - Wyd. 2 . - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2002 . - 364 s. : wyk. ; 24 cm . Tyt. oryg.: „First course in general relativity”. - Indeks . - ISBN 83-01-11666-8
81. ZASADY Einsteina Teorii grawitacyjnej / Erwin Freundlich ; z przedmową Alberta Einsteina ; [autoryzowany przekład z niem. A. Gottfryda] . - Wyd. 2 . - Warszawa [i in.] : Instytut Wydawniczy „Renaissance” , [ok. 1920] . - 117 , [3] s. ; 23 cm
82. ZASADY Einsteina Teorii grawitacyjnej / Erwin Freundlich ; z przedmową Alberta Einsteina ; [autoryzowany przekład z niem. A. Gottfryda] . - Wyd. 3 . - Warszawa [i in.] : Instytut Wydawniczy „Renaissance” , [ok. 1922] . - 117 , [3] s. ; 23 cm
83. ZWIERCIADŁO Einsteina : kulisy narodzin szczególnej teorii względności i perspektywy jej praktycznego wykorzystania w normalnym życiu / Tony Hey, Patrick Walters ; przekł. Janusz Błaszczyk . - Warszawa : „Amber” , 2000 . - 295 , [1] s. : il. ; 22 cm . - (Tajemnice Nauki) . - Tyt. oryg. : „Einstein’s mirror” 1997 . - ISBN 83-7245-427-2
84. 86 spotkanie z cyklu "Wieliczka - Wieliczanie" / Jadwiga Duda . - Wieliczka : Urząd Miasta i Gminy, 2005 . - 24 s. : fot. ; 21 cm. - (W Nauce i Wiedzy ; 7)
Einstein, Albert (1879-1955) – obchody - Polska

ARTYKUŁY Z WYDAWNICTW CIĄGLYCH

85. ABOUT time : Einstein's unfinished revolution / Paul Davies .- London , 1995 .-Rec. Grzegorz Bugajak // **Studia Philosophiae Christianae** .-1996, nr 1, s. 316-319
86. A[LBERT] Einstein i powstanie STW : propozycja przygotowania lekcji w LO - profil humanistyczny i klasyczny / J. Myszkowski. - Bibliogr. // **Fizyka w Szkole**. - 1991, nr 4, s. 233-237
87. ALBERT Einstein - 30 rocznica śmierci (1879-1955) / Czesław Wronkowski // **Wszechświat**. - 1985, nr 9, s. 201-203
88. ALBERT Einstein a problem unifikacji oddziaływań fundamentalnych / H. Arodź // **Postępy Fizyki**. - 1986, z. 4, s. 297-309
89. ALBERT Einstein i kilku innych sławnych fizyków, astronomów i matematyków w anegdocie / P. W. Błasik. - Bibliogr. // **Fizyka w Szkole**. - 1991, nr 4, s. 241-244
90. ALBERT Einstein o stosunku wzajemnym filozofii i nauki / Stanisław Butryn .-Streszcz. w jęz. ang. // **Zagadnienia Naukoznawstwa** .-2001, z. 1, s. 43-59
Historia nauki, historia fizyki, wybitni fizycy
91. ALBERTA Einsteina filozofia fizyki / Henryk Drozdowski // **Fizyka w Szkole** .-1997, nr 1, s. 52-57,62
92. ALBERTA Einsteina koncepcja eteru relatywistycznego : jej historia, sens fizyczny i uwarunkowania filozoficzne [autoref.] / Ludwik Kostro // **Edukacja Filozoficzna** .-Vol. 21 .-(1996), s. 160-163
93. ATOMOWE propozycje na wiek XXI / W. Wayt Gibbs // **Świat Nauki** . - 2004, nr 10, s. 39-45
Zastosowanie teorii Einsteina w technologiach nowej generacji
94. BABIE lato Alberta Einsteina / Eryk Infeld // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 86-92
O współpracy Alberta Einsteina z polskim fizykiem Leopoldem Infeldem
95. CZY Einstein miał rację? / George Musser. - Bibliogr. // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 68-71
Teoria klasyczna zamiast mechaniki kwantowej

96. CZY Einstein mimowolnie był ojcem czarnych dziur? / Jeremy Bernstein ; tł. z ang. Stanisław Bajtlik // **Świat Nauki**. - 1996, nr 8, s.62-67
Równania pola grawitacyjnego Einsteina to podstawa współczesnej teorii czarnych dziur, choć on sam za ich pomocą chciał udowodnić, że czarne dziury nie mogą istnieć
97. Czy Einstein znał doświadczenie Michelsona-Morleya? / Tomasz Kardaś // **Fizyka w Szkole**. - 2005, nr 4, s.18-22
98. DZIEDZICTWO berneńskiego referenta / Gary Stix // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 26-31
Albert Einstein - wybitny fizyk
99. EINSTEIN and religion : physics and theology / Max Jammer .- Princeton , 1999 .- Rec. Jacek Rodzeń // **Zagadnienia Filozoficzne w Nauce** .-[Nr] 28/29 .-(2001), s. 215-217
Filozofia Einsteina a religia
100. EINSTEIN i Newton : pojedynek tytanów / Alan Lightman // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 84-85
Wybitni fizycy
101. EINSTEIN i Wszechświat / Michał Heller // **Postępy Astronomii** .- 1997, nr 1, s. 4-9
102. EINSTEIN na co dzień / Philip Yam. - Bibliogr. // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 32-37
Teoria względności w praktyce
103. EINSTEIN na huśtawce : czyli fizyka zabaw, gier i zabawek / Krzysztof Ernst. - Warszawa, 2002 . - Rec.: Stanisław Bednarek // **Foton**. - 2003, [nr] 82, s. 24-27
Fragment książki Krzysztofa Ernsta, omawiający "diabelskie koło" (zwane też diabelskim młynem)
104. EINSTEIN na huśtawce czyli fizyka zabaw, gier i zabawek / Krzysztof Ernst. - Warszawa, 2002 . - Rec.: Stanisław Bednarek // **Foton**. - 2003, [nr] 81, s. 51
105. EINSTEIN twórcą teorii kwantów? / Ewa Czychry // **Delta**. - 2002, nr 5, s. 2-3
Albert Einstein obok Plancka uważany jest także za twórcę teorii kwantów
106. FILOZOFIA fizyki teoretycznej Einsteina i Diraca / Andrzej Staruszkiewicz .-Streszcz. w jęz. ang. // **Przestrzenie Teorii** .-Nr 1 .-(2002), s. 149-160

107. FILOZOFIA fizyki teoretycznej Einsteina i Diraca / Andrzej Staruszkiewicz // **Kwartalnik Historii Nauki i Techniki**.-2001, nr 4, s. 133-143
108. FILOZOFIA fizyki teoretycznej Einsteina i Diraca / Andrzej Staruszkiewicz. - Bibliogr. // **Foton**. - 2001, [nr] 73, s. 4-13
109. FILOZOFIA Kannta i Poppera a fizyka Newtona i Einsteina / Andrzej Lorenz // **Idea** . - Nr 16 (2004), s.57-77
110. JAK Einstein zmienił świat : tygodnik TIME uznał twórcę teorii względności za człowieka-symbol XX wieku / Franco Pratico // **Forum**. - 2000, nr 3, s. 2
111. KOMPAS Einsteina / Peter Galison // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 46-49
112. KONTAKTY naukowe i współpraca polskich fizyków z Einsteinem / Bronisław Średniawa .-Streszcz. w jęz. ang. // **Kwartalnik Historii Nauki i Techniki** .-1996, nr 1, s. 59-97
113. KOSMICZNA zagadka / Lawrence M. Krauss, Michael S. Turner // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 51-57
Ewolucja teorii Einsteina w modelach kosmologicznych
114. LODÓWKI Einsteina-Szilarda / Gene Dannen // **Świat Nauki**. - 1997, nr 3, s.70-75
Pod koniec lat dwudziestych dwaj genialni fizycy teoretycy wspólnie pracowali nad udoskonaleniem domowej lodówki
115. METAFILOZOFIA Alberta Einsteina / Józef Turek .-Streszcz. w jęz. ang. // **Roczniki Filozoficzne** .-2002, z. 1, s. 459-496
116. MYŚLEĆ jak Einstein : kilka prostych sposobów na łamanie reguł i odkrywanie w sobie geniuszu / Scott Thorpe .-Poznań , 2001 .-Rec. Teresa Z. Sarleja // **Pedagogika Pracy** .-[Nr] 41 .-(2002), s. 188-191
117. NAIWNE pytania Einsteina : jak wielki uczony stworzył rewolucyjną koncepcję świata / Tim Radford // **Forum**. - 1996, nr 39, s.22-23
118. O SILE i przyspieszeniu : o II zasadzie dynamiki wg Newtona i Einsteina / Waclaw Świątkowski // **Fizyka w Szkole**. - 1998, nr 4, s. 205-208
119. OBSERWACJA kondensacji Bosego-Einsteina / Krzysztof Byczuk // **Delta**. - 1996, nr 10, s. 1-4
Doświadczenie potwierdzające zjawisko kondensacji cząstek kwantowych
120. OD Kopernika do Einsteina / W. Baraszenkow // **Forum**. - 1980, nr 17, s. 2-4

Albert Einstein - fizyk, twórca teorii względności

121. PATRZ w niebo / Tomasz Kwast // **Delta**. - 2002, nr 7, s. 16
Człon tzw. kosmologiczny wprowadzony przez Einsteina do równań grawitacyjnych, pomyłka czy prawda?
122. RELIGIJNE "credo" Alberta Einsteina / Jan Nowaczyk // **Studia Włocławskie** .-T. 6 .-(2003), s. 334-350
123. ROK obfitości a teoria względności / Bogdan Kulikowski // **Poradnik Bibliotekarza** . - 2005, nr 6, s.19
Dzieło i postać Alberta Einsteina. Rok 2005 Rokiem Fizyki
124. SPÓR między Machem a Einsteinem w świetle filozofii recentywizmu / Janusz Boczar // **Folia Philosophica**. - Nr 22 (2004), s. 61-67
125. STULECIE czterech podstawowych prac Einsteina / Bronisława Średniawa // **Fizyka w Szkole**. - 2005, nr 4, s. 13-17
126. STULECIE Einsteina / Daniel C. Schlenoff // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 95-97
127. TEORIA względności / Leszek M. Sokołowski // **Delta**. - 2000, nr 4, s. 1-3
Omówienie szczególnej teorii względności Einsteina (STW) i ogólnej teorii względności (OTW)
128. W CO wierzę ... / Albert Einstein // **Tu i Teraz**. - 1983, nr 38, s. 4
129. W KREGU kwantowej teorii grawitacji / Wiesław Dyk, Robert Więckowski // **Nowa Krytyka** .-Nr 10 .-(1999), s. 221-229
130. W POSZUKIWANIU granic teorii względności / Alan Kostelecky. - Bibliogr. // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 72-81
Albert Einstein
131. W STULECIE fotonu / Zygmunt Ajduk, Stefan Pokorski // **Fizyka w Szkole**. - 2005, nr 2, s.3-8
Albert Einstein i jego teoria kwantowa
132. WHITEHEAD i Einstein - dwa style myślenia / Michał Heller, Janusz Mączka // **Zagadnienia Filozoficzne w Nauce** .-[Nr] 23 .-(1998), s. 3-20
133. WSZYSTKIE oddziaływania świata, łączcie się! / George Musser // **Świat Nauki**. - 2004, nr 10, s. 82-83
Prace nad stworzeniem jednolitej teorii pola przez Einsteina w 1950 r.

134. WSZYSTKO jest względne / Jerzy Kowalski-Glikman // **Polityka.** – 2005, nr 11, dod. „Niezbędnik inteligenta”, s. (8)-(12)
Teoria względności Einsteina
135. ZAGRAŁ z Bogiem w kości / Jurgen Neffe // **Forum.** - 2004, nr 4, s. 56-61
W jaki sposób Albert Einstein odkrył teorię względności
136. ZIMNO i tłoczno / Łukasz A. Turski // **Wiedza i Życie.** - 1997, nr 7, s.28-33
Rola kondensacji Bosego-Ensteina w procesach zachowania się niskotemperaturowych układów bozonowych
137. 100 lat szczególnej teorii względności / Andrzej Szymacha // **Fizyka w Szkole.** – 2005, nr 4, s.3-12
138. 100 lat szczególnej teorii względności : (cz. II)/ Andrzej Szymacha // **Fizyka w Szkole.** – 2005, nr 5, s.3-13

INDEKS AUTORÓW

Ajduk Z.	131	Kuźnicka B.	21
Arodź H.	88	Kwast T.	121
Baraszenkow W.	120	Lanczos C.	44
Bernstein J.	96	Lenz S.	56
Błasik P. W.	89	Leighton R.B.	62-65
Bodanis D.	58, 59	Lightman A.	100
Boczar J.	124	Lorenz A.	109
Brian D.	6	Macdonald F.	45
Bucky P. A.	8, 19	Marcinkowski T.	61
Butryn St.	33, 34, 88	Mączka J.	132
Byczuk K.	119	Musser G.	95, 133
Calaprice A.	12, 39, 57	Myszkowski J.	86
Carter P.	13	Neffe J.	135
Czychry E.	105	Nightingale J.D.	73
Dannen G.	114	Nowaczyk J.	122
Davies P.	49, 85	Pais A.	11, 20
Drozdowski H.	91	Pokorski S.	131
Duda J.	84	Posyniak L.	78
Dyk W.	129	Prattico F.	110
Einstein A.	14, 25, 26-39, 128	Radford T.	117
Ernst K.	103, 104	Sands M.	62-65
Farouki N.	77	Schlenoff D.C.	126
Ferris T. (red.)	74	Schutz B.F.	79, 80
Feynman R.P.	62-65, 76	Schwartz J.	54, 55
Foster J.	73	Sokołowski Ł.M.	127
Freundlich E.	81, 82	Staruszkiewicz A.	14, 38, 106-108
Galison P.	111	Stern F.	10
Gelb M.J.	69	Stix G.	98
Gibbs W.W.	93	Straszewicz S.	22
Goldsmith D.	70	Szymacha A.	137, 138
Gribbin J.	7, 17, 50	Szyborska W.	16
Gribbin M.	50	Średniawa B.	112, 125
Hammond P.	72	Świątkowski W.	118
Heller M.	101, 132	Thorpe S.	66-68, 116
Hey T.	83	Trainer J.	53
Highfield R.	13	Trautman A.	51, 52
Infeld E.	94	Turek J.	60, 115
Infeld L.	2-4, 9, 27-29, 40-42, 61, 94	Turner M.S.	113
Jammer M.	18, 99	Turski Ł. A.	136
Jerome F.	1	Ugarow W.A.	75
Kajfasz J.	71	Ursyński P.	23
Kardaś T.	97	Walters P.	83
Kaku M.	53	Weakland A.	8, 19
Kopczyński W.	51, 52, 73	White M.	7, 17
Kostelecky A.	130	Więckowski R.	129
Kostro L.	46, 47, 92	Wolke R. L.	48
Kowalski-Glikman J.	134	Wronkowski Cz.	15, 87
Krauss L. M.	113	Yam Ph.	102
Kulikowski B.	123		
Kuzniecowa B.G.	5, 43		

INDEKS RECENZENTÓW

Bednarek St.	103, 104
Bugajak G.	85
Butryn St.	47
Cendrowski Z.	59
Guzowski J.	58
Infeld E.	20
Jedynak A.	35
Kowalski-Glikman J.	17
Łukasik A.	35
Opara S.	35
Pasterniak W.	36
Rodzeń J.	18, 99
Sarleja T. Z.	116
Stoiński A.	35
Stuchliński J. A.	35
Trautman A.	25, 38
Turek J.	35